

การกำเนิดและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต ตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา

ประสิทธิ์ รัตนมณี¹

หลักความเชื่อเรื่อง “การสร้างโลก”

สมัยวิทยาศาสตร์ยังไม่มีความเจริญ การกำเนิดโลกและสิ่งมีชีวิตตามมุมมองทางด้านศาสนา มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ปัจจุบันอิทธิพลทางด้านศาสนาเริ่มถูกลดบทบาททางสังคม ด้วยความก้าวหน้าและทันสมัยด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการค้นพบทฤษฎีใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีวิวัฒนาการสิ่งมีชีวิตของ ชาร์ล ดาวิน ที่มีความเชื่อว่า มนุษย์วิวัฒนาการมาจากลิง กาลิเลโอ นักดาราศาสตร์ที่ได้ค้นพบเกี่ยวกับระบบสุริยะจักรวาล ทำให้ความเชื่อทางด้านศาสนาถูกลดทอนลงไปโดยปริยาย แต่มุมมองของนักปรัชญาและศาสนายังมีความเชื่อว่า “พระเจ้าเป็นผู้สร้างสิ่งทั้งหลายทั้งปวงในจักรวาล เป็นผู้สร้างสสารและจิตวิญญาณ ปรากฏการณ์ทุกอย่างไม่ว่าจะเกิดที่สสารหรือเกิดที่จิตวิญญาณ ต่างก็เป็นพระประสงค์ของพระเจ้าเป็นเจ้าทั้งสิ้น พระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้สั่งออกระเบียบ วางกฎเกณฑ์และพระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้ควบคุม” (สัวด์ก์ นิยมคำ, 2531:9) ทำให้ดูเหมือนว่าหลักคำสอนเกี่ยวกับการสร้างโลกและการกำเนิดของสิ่งมีชีวิตทางด้านศาสนากับวิทยาศาสตร์เปรียบเหมือนกับรางรถไฟสองเส้นที่ไม่อาจจะมาบรรจบกันได้

พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมาในท่ามกลางสังคมอินเดีย ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพราหมณ์ มีความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างโลกว่า พระพรหม เป็นผู้สร้างโลกและสิ่งมีชีวิต พระศิวะเป็นผู้ทำลาย และพระนารายณ์ เป็นผู้รักษา และพระพรหมยังสร้างมนุษย์ขึ้นมาตามระบบวรรณะ 4 คือ “พระพรหมทรงสร้างมนุษย์คนแรก ชื่อ มนุ พวกที่ออกจากปากของมนุ เป็นพวกคนที่ดีที่สุดและบริสุทธิ์ที่สุด เรียกว่า พราหมณ์ พวกนักปกครองและนักรบทั้งหลายมาจากแขนของมนุ เรียกว่าพวก กษัตริย์ พวกช่างฝีมือต่างๆ ในโลกมาจากขาของมนุ เรียกว่าพวก ไวษยะหรือแพศย์ และที่ออกมาจากเท้าของมนุก็เป็นพวก

คนที่เหลือ เรียกว่าพวกศูทร” (พื้น ดอกบัว, 2524, 24)

วรรณะพราหมณ์ถือว่ามีเกียรติและทุกคนให้ความเคารพ แต่เมื่อพระพุทธศาสนามีก่อกำเนิดขึ้นมาในสังคมศาสนาพราหมณ์ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างหลักคำสอนบางอย่าง เช่น การกำเนิดโลก สิ่งมีชีวิต วรรณะ 4 เป็นต้น พระพุทธศาสนาเน้นมนุษย์เป็นจุดศูนย์กลาง โดยมีกรรมและวิบากกรรมเป็นตัวชี้วัดความดี ความชั่ว

จุดกำเนิดโลกและสิ่งมีชีวิตตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา

เมื่อลูกหลานของตระกูลพราหมณ์ ชื่อว่า วาเสฏฐะ และภารทวาชะ ได้เข้ามาบวชเป็นสามเณรในพระพุทธศาสนา สามเณรทั้งสองถูกติเตียนจากฝ่ายญาติของตนว่า “พราหมณ์เท่านั้น เป็นวรรณะประเสริฐที่สุด พราหมณ์เท่านั้นบริสุทธิ์ คนไม่ใช่พราหมณ์ หาบบริสุทธิ์ไม่ พราหมณ์ทั้งหลาย เป็นบุตรเกิดจากปากของพระพรหม พระพรหมเนรมิตขึ้นมา เป็นทายาทของพระพรหม พวกท่านมาละเสียดจากรวรรณะที่ประเสริฐที่สุด เข้าไปอยู่ในวรรณะที่เกิดจากเท้าของพระพรหม การที่พวกท่านมาละเสียดจากรวรรณะประเสริฐสุด ไม่เป็นการดี ไม่เป็นการสมควรเลย” (ที. ปา.11/56/146) เป็นเหตุให้สามเณร 2 รูป ได้ชักชวนไปเฝ้าพระพุทธเจ้า เพื่อต้องการทราบสาเหตุที่แท้จริง เป็นเหตุให้พระพุทธเจ้าได้ตรัสเรื่องการกำเนิดโลก และสิ่งมีชีวิตบนโลก ซึ่งปรากฏอยู่ใน อัครคัมภีร์สูตร ที่ฉนิกาย ปาฎิกวรรค ดังมีใจความว่า

“ดูกรวาเสฏฐะและภารทวาชะ มีสมัย เมื่อโลกกำลังพินาศอยู่ เหล่าสัตว์ย่อมเกิดในชั้นอภัสสรพรหม สัตว์เหล่านั้นได้สำเร็จทางใจ มีปิติเป็นอาหาร มีรัศมีชานจากกายตนเอง ลัญจกรไปได้ในอากาศ อยู่ในวิมานอันงาม สถิตอยู่ในภพนั้น ลิ่นกาลยี่ดียวช้านาน ดูกรวาเสฏฐะ และภารทวาชะ มีสมัย บางครั้งบางคราว โดยระยะกาลยี่ดียวช้านาน ที่โลกนั้นจะกลับเจริญ

¹นักวิจัย สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เมื่อโลกกำลังเจริญอยู่ เหล่าสัตว์พากันจูดิ จากอากัสสรพรหม
ลงมาอาศัยอยู่ในโลกนี้...” (ที. ปา.11/56/76)

พระพุทธศาสนาบอกว่า โลกมีการแตกดับและพินาศ
ไปนั้นเป็นกฎของธรรมชาติ ตามหลักของสามัญญลักษณะ
คือ ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ล้วนอนิจจัง คือ ความไม่เที่ยง
ทุกขัง คือ ความทุกข์ และอนัตตา คือ ความไม่มีตัวตน ไม่
เว้นแม้กระทั่งโลกที่เราอาศัยอยู่ มนุษย์ และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ
ที่อาศัยอยู่บนโลก การแตกดับของโลกนั้น พระพุทธศาสนา
ได้กล่าวไว้ว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จะมีสมัยหนึ่งถัดจากนี้ไปหลาย
แสนปีทีฝนจะหยุดตก และต่อจากนั้นต้นไม้ใหญ่น้อยทั้งปวง
ก็จะเหี่ยวแห้งและถูกทำลายไปตามกัน ดวงอาทิตย์ดวงที่สอง
จะเกิดขึ้น มาแผดเผาเหล่าธารใหญ่น้อยให้เหือดแห้งไป เมื่อ
ดวงอาทิตย์ที่สามเกิดขึ้น แม่น้ำ เช่น แม่น้ำคงคา ยมนา ก็จะ
เหือดแห้งในทำนองเดียวกัน ทะเลสาบและมหาสมุทรก็จะ
เหือดแห้งไปตามกัน เมื่อดวงอาทิตย์ดวงที่ 4, 5, 6 เกิดขึ้น
ตามมา ครั้นแล้วดวงอาทิตย์ดวงที่ 7 เกิดขึ้น โลกและภูเขา
พระสุเมรุก็จะถูกโพลงเป็นไฟไปทั่ว เปลวไฟเหล่านี้ต่อมาก็จะ
ถูกลามเข้าหากันและติดเป็นผืนเดียวกัน กลายเป็นลูกไฟ
ดวงใหญ่มาถูกลโพลงและแตกทำลายเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย หาถ้ำ
และถ้ำหน้ำลอดมิได้ในที่สุด” (อำนาจ เจริญศิลป์. 2545 หน้า46)

วิวัฒนาการของโลกนั้นจะถูกทำลายไปด้วยความร้อน
พระพุทธเจ้าเปรียบความร้อนที่เพิ่มขึ้นเหมือนกับดวงอาทิตย์
ขึ้นสองดวง และความร้อนก็จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เหมือนกับ
ดวงอาทิตย์ขึ้น 3 ดวง จนความร้อนถึงขีดสุด เปรียบเหมือน
กับมีดวงอาทิตย์ขึ้นพร้อมกัน 7 ดวง สามารถทำลายสิ่งมีชีวิต
ให้หมดไป ทุกอย่างดำเนินไปตามกฎของธรรมชาติตามกาลเวลา
และคงอีกยาวนานกว่าโลกจะร้อนขึ้นเท่ากับดวงอาทิตย์สองดวง
ถ้าเป็นไปตามกฎของธรรมชาติ แต่ในปัจจุบันบางครั้งเรายัง
มีความรู้สึกที่โลกของเรานั้น มีความร้อนผิดปกติ เพราะมี
หลายสาเหตุประกอบกันที่ทำให้โลกเกิดความร้อน ที่ไม่ใช่เกิด
จากกฎของธรรมชาติ แต่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ไม่ว่าจะ
เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรม การเผาไหม้รถยนต์ การทำลาย
ธรรมชาติ เป็นต้น

เมื่อโลกพินาศ แตกดับไปแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างบนโลก
มีดมน จะเต็มไปด้วยน้ำ ไม่มีพื้นดิน และสิ่งมีชีวิตอื่น โลก
ก็จะเริ่มแข็งตัวขึ้น เจริญขึ้นไปตามกาลเวลา “จักรวาลทั้งสิ้น
นี้เต็มไปด้วยน้ำทั้งนั้น มีดมนและไม่เห็นอะไร ดวงจันทร์ และ
ดวงอาทิตย์ก็ไม่ปรากฏ ดวงดาวนักษัตร กลางวัน กลางคืน
เดือนหนึ่ง กึ่งเดือน ฤดู และปีก็ไม่ปรากฏ” (ที. ปา.11/56/65)
สิ่งมีชีวิตพวกแรกที่จะลงมาอยู่บนโลก หลังจากที่โลกค่อยๆ
เจริญขึ้น สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นจะมาจากชั้นอากัสสรพรหม ซึ่ง
ก่อนที่โลกจะแตกดับ พวกเขาเคยเป็นมนุษย์ เมื่อตายไปอยู่
ในชั้นอากัสสรพรหม มีสภาพเป็นกายทิพย์ มีฤทธิ์ทางใจ
มีปิติเป็นอาหาร รัศมีแผ่ขานออกจากกาย สัตว์อยู่ในอากาศ
มีสถานภาพที่ไม่แตกต่างกัน คืออยู่ในสถานภาพที่เรียกว่า
“สัตว์” ยังไม่สามารถถือได้ว่าเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ยังขาด
ลักษณะทางเพศอยู่ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “สมัยนั้น จักรวาลทั้งสิ้น
นี้แลเป็นน้ำทั้งนั้น มีดมนและไม่เห็นอะไร ดวงจันทร์และ
ดวงอาทิตย์ก็ยังไม่ปรากฏ เดือนหนึ่งและกึ่งเดือนก็ยังไม่ปรากฏ
เพศชาย และเพศหญิงก็ยังไม่ปรากฏ สัตว์ทั้งหลายถึงซึ่งอันนับ
เพียงว่า “สัตว์” เท่านั้น...” (ที. ปา.11/56/76)

เมื่อโลกเริ่มวิวัฒนาการจากสภาพที่เป็นน้ำเต็มไปด้วยหมอก
อวกาศอันเว้งว่าง ว่างเปล่า ไม่มีดวงจันทร์ อาทิตย์ และ
ดวงดาวใดๆ ทว่าบริเวณมีดมน โลกค่อยๆ แข็งตัวขึ้น และบน
ผิวน้ำนั้นได้ปรากฏมี จัวันดิน ลอยบนผิวน้ำอยู่ทั่วไป มีลักษณะ
คล้ายกับนมสดที่บุคคลเคี้ยวให้งวดแล้ว ตั้งไว้ให้เย็นสนิท จัวัน
ดินถึงพร้อมด้วยสี กลิ่น รส คล้ายเนยใสและเนยข้น มีรสอร่อย
จืดจางผึ่ง (ที. ปา.11/56/65) สิ่งมีชีวิตเหล่านั้นได้ทดลองกิน
เป็นเหตุให้ร่างกายหยาบขึ้น รัศมีกายหายไป โลกวิวัฒนาการ
มาถึงขั้นที่มนุษย์สามารถจะอาศัยอยู่ได้ มีดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์
และดวงดาวขึ้นมา และสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ เมื่อกินจัวันดินนานๆ
เข้า ร่างกายเริ่มเปลี่ยนแปลงมากขึ้น บางพวกมีผิวพรรณดี
บางพวกมีผิวพรรณหยาบ จึงมีการดูถูกเหยียดหยามเรื่องผิว
กัน จัวันดินก็หายไป ก็หันมากินสะเก็ดดิน และเคี้ยวดิน
ตามลำดับ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายเพิ่มมากขึ้น
การเหยียดผิวก็รุนแรงขึ้น การพัฒนาทางด้านร่างกายของสิ่ง
มีชีวิตเหล่านี้เริ่มเข้าไปสู่สภาพความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เต็มที่

เมื่ออาหารอย่างอื่นหมดไปแล้ว มนุษย์เริ่มหันมาบริโภคข้าวสาลี ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยข้าวสาลีมีลักษณะพิเศษ *บังเกิดขึ้นเอง ไม่มีใคร ไม่มีแกลบ มีกลิ่นหอม สัตว์ทั้งหลายก็พากันขนเอาข้าวสาลีชนิดใดมา เพื่อเป็นอาหารมีอยู่เย็นตอนเช้าข้าวสาลีชนิดนั้นก็สุกงอกขึ้นมาแทน และในตอนเช้าสัตว์ทั้งหลายได้พากันขนเอาข้าวสาลีชนิดใดมา เพื่อรู้โลกในเวลาเช้า ในตอนเย็น ข้าวสาลีชนิดนั้นก็สุกงอกขึ้นมาแทน ความบกพร่องหาได้ปรากฏไม่* (ที.ปา.11/58/154) เมื่อพวกเขาบริโภคข้าวสาลีเป็นอาหารติดต่อกัน ทำให้วิวัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีอวัยวะเพศหญิง เพศชายขึ้นมา ทำให้ต่างคนเพ่งมองกัน จึงเกิดความรู้สึกทางเพศ นำไปสู่การสมสู่กันแบบสามีภรรยา แต่ช่วงนั้นการสมสู่กันถือว่าเป็นความผิด สังคมในขณะนั้นไม่สามารถยอมรับได้ *“สัตว์เหล่าใดแลเห็นสัตว์เหล่าอื่นกำลังเสพเมถุนกันก็ไปรยฝูงลงบ้าง ไปรยถ้ำลงบ้าง ไปรยโคมัยลงบ้าง ด้วยกล่าวว่า คนถ้อยเจ้าจงฉิบหาย คนถ้อยเจ้าฉิบหายดังนี้ แล้วกล่าวว่า สัตว์จักกระทำการอย่างนี้แก่สัตว์ได้อย่างไร”* (ที. ปา.11/59/154) ฉะนั้นผู้ใดสมสู่กัน จะถูกขับไล่ออกจากหมู่ ต้องแยกตัวออกไปสร้างบ้านเรือนใหม่ ทำให้เกิดสังคมขึ้นมา

การเกิดชุมชนหรือสังคม

เมื่อมนุษย์แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มที่ไม่ยอมสมสู่ด้วยกัน ก็ยังรักษาเพศพรหมจรรย์ ส่วนมนุษย์ อีกกลุ่มมีการสมสู่กันเอง สังคมในยุคนั้นไม่ยอมรับการอยู่กินแบบสามีภรรยา จึงเกิดการย้ายถิ่นฐานไปหาที่อยู่ใหม่ สร้างชุมชนย่อยๆ ขึ้นมา เพราะเริ่มมีสายโลหิต คือ บุตร หลานเกิดขึ้นมากมาย ในช่วงขณะนั้น มนุษย์ยังบริโภคข้าวสาลีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ชุมชนเริ่มมีประชากรเพิ่มมากขึ้น มีการประชุมตกลงกันภายในชุมชนว่า ห้ามมิให้ใครเก็บข้าวสาลีมาสะสมเก็บไว้เพื่อบริโภค ต้องการบริโภคเวลาไหน ก็ไปเก็บมาบริโภค เพียงครั้งละมือเท่านั้น

ต่อมามีบางกลุ่มเริ่มที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ลักลอบสะสมข้าวสาลีไว้ในบ้านของตน บางพวกเก็บมาครั้งเดียว สำหรับบริโภคทั้งเช้าและเย็นบ้าง บางพวกเก็บไว้บริโภค 2 วัน บ้าง 4 วันบ้าง 8 วันบ้าง ทำให้ต้นข้าวสาลีเริ่ม

ลดน้อยลง และผลิตข้าวไม่ทันกับความต้องการของชุมชน ผู้คนภายในชุมชนเริ่มเดือดร้อน ด้วยเหตุความไม่ซื่อตรงของมนุษย์ภายในชุมชนด้วยกันเอง

การแบ่งหน้าที่ภายในสังคมตามระบบวรรณะ 4

มหาชนได้ประชุมกัน เพื่อแก้ไขป้องกันเรื่องที่เกิดขึ้น โดยตกลงให้แบ่งสรรที่ดินให้แต่ละคน (ครอบครัว) มีสิทธิครอบครองเพื่อทำมาหากิน และคัดเลือกผู้มีลักษณะความเป็นผู้นำ ให้ทำหน้าที่ปกครองดูแลในฐานะเจ้าของแผ่นดิน จึงมีคำว่า *ขัตติยะ* เกิดขึ้น โดยประชาชนยินดีแบ่งปันผลประโยชน์แก่ผู้ปกครองนั้น เนื่องจากผู้ปกครองทำหน้าที่ในการดูแลความสงบสุขภายในสังคม

ต่อมาเมื่อผู้คนภายในชุมชนละเมิดสิทธิของผู้อื่น และกระทำการทุจริตต่างๆ มากขึ้น จึงมีคนอีกกลุ่มหนึ่งช่วยทำหน้าที่สั่งสอนและทำพิธีกรรม จึงมีคำว่า *พราหมณ์* เกิดขึ้น พวกเขาพราหมณ์ได้รับการบำรุงเลี้ยงดูจากประชาชน พวกที่นิยมเสพเมถุนธรรม ซึ่งเป็นผู้ครองเรือนและมีหน้าที่ทำงานต่างๆ ตามถนัด จึงมีชื่อว่า *แพศย์* นอกจากนี้ยังมีประชาชนอีกกลุ่มหนึ่งทำการงานที่ต่ำกว่าพวกแพศย์ จึงมีชื่อว่า *ศูทร*

ดังนั้น วรรณะทางความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ที่เกิดจากการสร้างของพระพรหม แท้จริงแล้วทางพระพุทธศาสนา มองว่า เกิดขึ้นมาจากความต้องการของสังคมที่เกิดขึ้นมาจากความไม่ซื่อตรงของมนุษย์ด้วยกันเอง เพื่อต้องการให้สังคมเกิดความสงบสุข จึงได้มีนักปกครอง นักศาสนา และผู้ครองเรือนที่ต้องใช้แรงงานในการทำงาน ไม่มีใครประเสริฐกว่ากันโดยหน้าที่ แต่ประเสริฐด้วยศีล สมาธิ และปัญญา ดังพุทธพจน์ว่า *“คุณธรรมที่ทำให้บุคคลประเสริฐ หาใช่เพราะการเป็นกษัตริย์ พราหมณ์ แพศย์ ศูทร ล้วนเป็นโดยธรรม คือ หน้าที่ มิใช่โดยวรรณะ ถ้าประพฤติดุธรรม คือ ทุจริต 3 คือ กายทุจริต วจีทุจริต และมโนทุจริต ประกอบด้วยการเป็นมิฉชาติปฏิภูมิ หลังจากตายก็ไปเกิดในอบาย ทุกคติ วินิบาต นรกเหมือนกัน ถ้าประพฤติดุธรรม คือสุจริต 3 เป็นสัมมาปฏิภูมิหลังจากตาย ก็ไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์เหมือนกัน”*

(www.watkhohintum.com/scoop_feb, 20 เมษายน 2549)

วิวัฒนาการความเป็นอยู่กับอายุขัยของมนุษย์

เมื่อมนุษย์ได้มีการสร้างสังคมขึ้นมา จากสิ่งมีชีวิตกลุ่มแรก จากชั้นอากาศสรรพหิม เมื่อระยะเวลาผ่านไป การดำเนินชีวิตของมนุษย์จะมีอายุสั้นลงเรื่อยๆ วิวัฒนาการอายุขัยของมนุษย์จะลดลงไปเรื่อยๆ ตามสภาพของจิตใจอันเกิดจากความอาฆาต พยาบาท ความโลภ เห็นแก่ตัว เป็นเหตุทำให้อายุขัยของมนุษย์จาก 80,000 ปี หญิงชายอายุ 500 ปี จะมีการแต่งงานได้ ลดลงเรื่อยมาเหลือ 250 ปี 100 ปี ตามลำดับ จนเหลืออายุขัยของมนุษย์เหลือ 10 ปี ชายหญิงอายุแค่ 5 ปี สามารถแต่งงานอยู่กินอย่างสามีภรรยา ปรากฏอยู่ในทีฆนิกาย ปาฐกถารรค ว่า

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ในเมื่อมนุษย์ทั้งหลายมีอายุ ๑๐ ปี เขาก็ไม่มีจิตคิดเคียดพยากรณ์ว่า นี่น้ำ นี่พ้อ นี่อา นี่ป่า นี่ภรรยาของอาจารย์ สัตว์โลกจักถึงความสมสู่ปะปนกันหมด เปรียบเหมือนแพะ ไก่ สุกร สุนัขบ้าน สุนัขจิ้งจอก ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ในเมื่อมนุษย์มีอายุ ๑๐ ปี สัตว์เหล่านั้นต่างก็จักเกิดความอาฆาต ความพยาบาท ความคิดร้าย ความคิดจะฆ่าอย่างแรงกล้าในกันและกัน มารดากับบุตรก็ดี บุตรกับมารดาก็ดี บิดากับบุตรก็ดี บุตรกับบิดาก็ดี พี่ชายกับน้องหญิงก็ดี น้องหญิงกับพี่ชายก็ดีจักเกิดความอาฆาต ความพยาบาท ความคิดร้าย ความคิดจะฆ่ากันอย่างแรงกล้า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย นายพรานเนื้อเห็นเนื้อเข้า เกิดความอาฆาต ความพยาบาท ความคิดร้าย ความคิดจะฆ่า อย่างแรงกล้า ฉันทิดูก่อนภิกษุทั้งหลายเมื่อมนุษย์ทั้งหลายมีอายุ ๑๐ ปี สัตว์เหล่านั้นจักมีความอาฆาต...ความคิดจะฆ่าอย่างแรงกล้าในกันและกัน ฉันทันนั้นเหมือน กัน”(ที. ปา.11/46-47/116-117)

การเสื่อมถอยอายุขัยของมนุษย์ เกิดจากสภาพทางด้านจิตใจที่หยาบ กระด้าง ทำให้สุขภาพจิตเสื่อม นำมาซึ่งความอาฆาต พยาบาท ถ้าจะวิเคราะห์ตามทฤษฎีวิวัฒนาการของชาร์ล ดาวิน แล้ว สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ แต่จะแตกต่างกันในส่วนของเนื้อหา เพราะ ชาร์ล ดาวิน จะมองการเปลี่ยนแปลงของสิ่งมีชีวิตตามสรีระ ร่างกาย แต่ทางพระพุทธศาสนาจะมองการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์จากสภาพจิตใจ เพราะถ้าสภาพจิตใจของคนมีแต่ความเครียด พยาบาท ความโลภ อายุขัยก็จะสั้นลงๆ จนเหลืออายุ 10 ปี ประมาณ 5 ปี หญิงชาย

สามารถแต่งงานกันได้ สภาพจิตใจความเป็นมนุษย์เริ่มเข้าสู่ความเป็นสัตว์ดิรัจฉานมากยิ่งขึ้น เพราะไม่มีใครสนใจคำว่า เครือญาติ สมสู่กันเอง สงครามนองเลือดด้วยการฆ่าฟันกันเอง จึงเป็นเหตุให้มีชนกลุ่มหนึ่ง ทนอยู่ภายในสังคมกับสภาพจิตใจของผู้คนคล้ายกับสัตว์ดิรัจฉานนี้ไม่ได้หนีเข้าไปอยู่ในป่า เพื่อต้องการประพฤติปฏิบัติธรรม

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ครั้งนั้นสัตว์เหล่านั้น บางพวกมีความคิดอย่างนี้ว่า พวกเราอย่าฆ่าใครๆ และใครๆ ก็อย่าฆ่าเรา อย่ากระนั้นเลย เราควรเข้าไปตามป่าหญ้า ป่าไม้ ระหว่างเกาะ หรือชอกเขา มีรากไม้และผลไม้ในป่าเป็นอาหาร เลี้ยงชีวิตอยู่สัก ๗ วัน เขาพากันเข้าไปตามป่าหญ้า ป่าไม้”(ที. ปา.11/46-47/116-117)

การเข้าไปในป่าของมนุษย์ในครั้งนี้ อายุขัยมีเพียง 10 ปี วิวัฒนาการจากสภาพจิตใจคงไม่ต่างอะไรกับสัตว์ดิรัจฉาน แต่ทางพระพุทธศาสนาไม่อาจจะวิเคราะห์ถึงสรีระได้ว่า มีลักษณะอย่างไร จะคล้ายกับลิง หรือสัตว์ชนิดใด แต่ดูจากสภาพจิตใจของเด็กอายุ 10 ขวบ ในปัจจุบันคงไม่ต่างอะไรกับลิงมากเท่าไร เพราะไม่รู้เรื่องอะไร เล่นอย่างเดียว การเข้าป่าของมนุษย์เพื่อต้องการประพฤติปฏิบัติธรรม ทำให้สภาพจิตใจดีขึ้น ทำให้อายุขัยของมนุษย์กลุ่มนี้เพิ่มขึ้นเรื่อย จากอายุขัย 10 ปี เป็น 20 ปี 30 ปี และ 100 ปี

“ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ในเมื่อมนุษย์มีอายุ ๑๐ ปี บางพวกมีความคิดอย่างนี้ว่า พวกเราอย่าฆ่าใครๆ และใครๆ ก็อย่าฆ่าเรา อย่ากระนั้นเลย เราควรเข้าไปตามป่าหญ้า ป่าไม้ ระหว่างเกาะ หรือชอกเขา มีรากไม้และผลไม้ในป่าเป็นอาหาร เราถึงความสิ้นญาติ เหตุเพราะสมათานธรรมที่เป็นอกุศล อย่ากระนั้นเลย เราควรทำกุศล งดเว้นปาณาติบาต อทินนาทาน กามสุมิจฉาจาร สมათานกุศลธรรม พวกเขาจักเจริญด้วยอายุ ด้วยวรรณะบ้าง บุตรของมนุษย์ทั้งหลาย ที่มีอายุ ๑๐ ปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึง ๒๐ เขาเหล่านั้น จักปฏิบัติชอบในมารดา ปฏิบัติชอบในบิดา ปฏิบัติชอบในสมณะ ปฏิบัติชอบในพรหมณ์ ประพฤติอ่อนน้อมต่อท่านผู้ใหญ่ในตระกูล จักสมათานกุศลธรรมนี้แล้ว ประพฤติ เพราะเหตุที่สมათานกุศลธรรมเหล่านั้น เขาเหล่านั้นจักเจริญ ด้วยอายุบ้าง จักเจริญด้วยวรรณะบ้าง เมื่อเขาเหล่านั้นเจริญด้วยอายุบ้าง เจริญด้วยวรรณะบ้าง

บุตรของคนผู้มีอายุ ๒๐ ปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึง ๔๐ ปี. บุตร
ของคนผู้มีอายุ ๔๐ ปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึง ๘๐ ปี. บุตร ของ
คนผู้มีอายุ ๘๐ ปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึง ๑๖๐ ปี. บุตรของคน
ผู้มี อายุ ๑๖๐ ปี จักมีอายุเจริญขึ้น ๓๒๐ ปี. บุตรของคน
ผู้มีอายุ ๓๒๐ ปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึง ๖๔๐ ปี. บุตรของคน
ผู้มีอายุ ๖๔๐ ปี จักมีอายุเจริญ ขึ้นถึงสองพันปี. บุตรของคน
ผู้มีอายุสองพันปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึงสี่พันปี. บุตรของคน
ผู้มีอายุสี่พันปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึงแปดพันปี. บุตรของคน
ผู้มีอายุแปดพันปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึงสองหมื่นปี. บุตรของ
คนผู้มีอายุสองหมื่นปี จักมีอายุเจริญขึ้นถึงสี่หมื่นปี. บุตรของ
คนผู้มีอายุสี่หมื่นปี จักมีอายุขึ้นถึงแปดหมื่นปี” (ที. ปา.11/
47/118)

บทสรุปการกำเนิดโลกและวิวัฒนาการสิ่งมีชีวิต

โดยกฎของธรรมชาติแล้ว ระยะเวลาที่ยาวนาน ทุกสิ่ง
บนโลกจะมีวิวัฒนาการ เช่นเดียวกับโลกของเรา มีอันต้องแตก
สลายไป ตามสภาพของความร้อนที่เริ่มทวีคูณขึ้นเรื่อยๆ
ความร้อนในช่วงนั้นเปรียบเหมือนกับดวงอาทิตย์ขึ้นพร้อมกัน
7 ดวง แผลเผาทุกสิ่งทุกอย่างไป เมื่อเวลาผ่านไปอีกยาวนาน
โลกจะค่อยๆ แข็งตัวขึ้นเจริญขึ้นตามสภาพที่เต็มไปด้วยน้ำ
มีดมน ไม่มีแสงปรากฏ จะมีสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บนชั้นอากาศ
สรรพหมี ซึ่งมีกายทิพย์ มีรัศมีในตัวเอง ไม่ได้บ่งบอกเพศ
ถือว่ายังเป็นมนุษย์ไม่สมบูรณ์ ลงมาอาศัยอยู่ ถือว่าเป็นต้น
กำเนิดของสิ่งมีชีวิต ได้บริโภคน้ำจืดที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ ทำให้
รัศมีในตัวเองหายไป ผิวนิพพานหายขึ้น เมื่อวันดินหมดไป
มาบริโภคน้ำจืด ทำให้ ร่างกาย ผิวนิพพานวิวัฒนาการมา
เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ มีเพศปรากฏขึ้นมา มีการเพ่งดูซึ่ง
กันและกัน สภาวะจิตใจเกิดค้นหา นำมาสู่การสมสู่กัน ทำให้
บางกลุ่มที่อยู่รวมกันไม่ยอมรับ จึงต้องอพยพไปสร้างครอบครัว
ตามสถานที่อยู่ใหม่ เกิดเป็นชุมชนขึ้นมา คนภายในชุมชน
เริ่มไม่อยู่ในกฎระเบียบของสังคม มีการขโมยข้าวสาธินำมา
เก็บสะสม ทำให้ข้าวสาธินี้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหมดไป
มนุษย์เริ่มประจวบกันเพื่อแบ่งหน้าที่ในการดูแลเพื่อให้สังคม
เกิดความสงบสุข จึงเกิดมีหน้าที่ในการปกครอง นักศาสนา
และผู้ใช้แรงงาน และมีการแบ่งสัดส่วนพื้นดินในการเพาะ
ปลูกข้าวขึ้นมาจากบริโภคน้ำ

ทำให้มนุษย์มีช่วงของชีวิตและต่างมีการกระทำกรรม
ที่แตกต่างกันไป ทำให้สังคมมีความเดือดร้อน จากการกระทำ
ของมนุษย์ที่ไม่อยู่ในศีลธรรม มีความอิจฉา อาฆาต พยาบาท
เกิดสงครามภายในชุมชน ทำให้เกิดวิบากกรรมต่างกรรม
ต่างวาระนั้น จึงส่งผลให้กลับมาเกิดตามสภาพของกรรมและ
วิบากกรรมที่จะส่งผลให้ไปเกิดใหม่ ตามสภาพของกรรม ให้ไป
เกิดเป็นมนุษย์ สัตว์ดิรัจฉาน เปรต นรก และอสุรกาย เทวดา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สัตว์ที่จุติจากมนุษย์กลับมาเกิด
ในมนุษย์มีส่วนน้อย สัตว์ที่จุติจากมนุษย์ไปเกิดในนรก เกิดใน
กำเนิดสัตว์ดิรัจฉานเกิดในเปรตวิสัย มากกว่าโดยแท้ (องฺ เอก,
206/206)

สุภณิกขิตกมาแสดงเป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอกได้ว่า การ
วิวัฒนาการสิ่งมีชีวิตบนโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็มนุษย์ สัตว์ดิรัจฉาน
มีความเป็นเผ่าพันธุ์เดียวกัน มาจากแหล่งเดียวกัน สถานภาพ
ทางด้านการเกิด ความเป็นอยู่บนโลกนี้เท่าเทียมกัน โดยมี
กรรมและวิบากกรรมเป็นสิ่งที่เข้ามาตัดสินในวงจรชีวิต สัตว์
ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน เป็นทายาทแห่งกรรม มีกรรมเป็น
กำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่พึ่ง อาศัยกรรมยอม
จำแนกสัตว์ให้เลวและประณีต (ม.อุปริ. 581/251) เพราะ
ช่วงชีวิตของแต่ละบุคคลกว่าจะตัดกรรมของตนเองได้หมด
เพื่อเข้าสู่การบรรลุสูงสุดตามหลักคำสอนทางด้านพุทธศาสนา
แล้ว จะต้องกลับเวียนว่ายตายเกิดต่อไปอีกหลายชาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สงสารนี้กำหนดที่สุดเบื้องต้น เบื้อง
ปลายไม่ได้เมื่อเหล่าสัตว์ผู้มีวิชาเป็นที่ทักกัน มีต้นหาเป็น
เครื่องประกอบไว้ ท่องเที่ยวไปมาอยู่ ในที่สุดเบื้องปลายยอม
ไม่ปรากฏ ดูก่อนภิกษุทั้งหลายสัตว์ที่ไม่เคยเป็นมารดา...บิดา...
บุตร...ธิดา โดยกาลนานนี้มีใช้หาได้ง่ายเลย (ส.ส. , 451-454/
223-224)

เมื่อมนุษย์กลับเวียนว่ายตายเกิดอยู่ต่อไปตามกาลเวลา
สังคมเริ่มไร้ระเบียบ ผู้คนในสังคมโหดร้ายขึ้น อาฆาต พยาบาท
ไม่ตั้งอยู่ในศีลธรรม สภาพจิตใจมีแต่เรื่องวุ่นวายเป็นเหตุให้
อายุขัยของมนุษย์สั้นลง จาก หมื่นปี ลดลงเหลือพันปี ร้อยปี
จนกระทั่งเหลือสิบปี อายุขัยมนุษย์ลดลงเหลือสิบปี หญิงชาย
ประมาณห้าปีจะแต่งงานกัน ทำให้สังคมในยุคนั้นเกิดมิดชิดญาติ
ล้มตายด้วยการฆ่าฟัน ไม่มีคำว่าเครือญาติอยู่ในสังคม สมสู่

กันเองแบบสัตว์ดิรัจฉาน ทำให้มนุษย์ส่วนหนึ่งหนีเข้าป่า ปฏิบัติธรรม สภาพจิตใจดีขึ้น อายุขัยกลับมาอายุยืนยาวขึ้นจาก สิบปี เป็นยี่สิบปี สามสิบปี ร้อยปี ขึ้นไปเรื่อยๆ อายุขัยจะ วัฒนาการความเลื่อมและเจริญขึ้นไปตามกฎของธรรมชาติ ตามสภาพจิตใจของมนุษย์ จากการไม่มีศีลธรรมในการครองเรือน ตราบใดที่สังคมมนุษย์เกิดความวุ่นวาย ผู้คนไม่มีศีลธรรม

อายุขัยของมนุษย์จะสั้นลงเร็วกว่าปกติ และการเพิ่มความร้อน ให้โลกเช่น โรงงานอุตสาหกรรม การทำลายป่า มลภาวะ เป็นต้น เป็นเหตุให้โลกแตกดับเร็วขึ้นและเผ่าพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตไม่ว่า มนุษย์ สัตว์ดิรัจฉาน เปรต เป็นต้น มาจากเผ่าพันธุ์เดียวกัน ทุกชีวิตมีกรรมเป็นของตนเอง มนุษย์อย่าเพิ่มกรรมให้กับตัวเอง ด้วยการเบียดเบียนสิ่งมีชีวิตด้วยกันเลย

เอกสารอ้างอิง

หลวงพ่อกษेत्र. ข้อมูลจาก Internet. www.watkaohinturn.com.

พิน ดอกบัว. 2524. ศาสนาทั้งหลายสอนอะไร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไอเดียสตรี.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. 2535. พระไตรปิฎกฉบับประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

อำนาจ เจริญศิลป์, 2545. วิทยาศาสตร์กับศาสนา. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์.

เอมอร ปถมพานิชย์. ข้อมูลจาก Internet. www.thavarn.net/teacher/master/

การใช้อักษรและหมายเลขย่อ

การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อที่ใช้ในการเขียนบทความ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย 2525 ตามลำดับ เล่มดังนี้

อักษรย่อ พระสูตรต้นตปิฎก

ที.สี.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก ที่มณิกาย สีลขันธวรรค
ที.มหา	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก ที่มณิกาย มหาวรรค
ที.ป่า	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก ที่มณิกาย ปาฎิกวรรค
ม.มู.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก ที่มณิกาย มูลปัณณาสกั
ม.ม.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก ที่มณิกาย มัชฌิมปัณณาสกั
ม.อุปรี	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก ที่มณิกาย อุปริปัณณาสกั
สั.ข.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย ขันธวรรค
สั.สคาถ.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค
สั.ส.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย สพายตนวรรค
สั.มหา.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค
อง.เอก.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต
อง.ทุก.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทุกกนิบาต
อง.ติก.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต
อง.จตุกก.	หมายถึง	พระสูตรต้นตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต

อง.ปญจก.	หมายถึง	พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต
อง.ฉกก.	หมายถึง	พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ฉกกนิบาต
อง.สตุตค.	หมายถึง	พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย สัตตคกนิบาต
อง.อฎฐก.	หมายถึง	พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อฎฐกนิบาต
อง.ทสก.	หมายถึง	พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทสกนิบาต

การใช้หมายเลขย่อ

หมายเลขย่อ พระไตรปิฎก จะแจ้ง ข้อ หน้า ตามลำดับ เช่น ที.ปา.11/56/76 หมายถึง พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค เล่มที่ 9 ข้อที่ 31 หน้าที่ 16

